

ת"פ 15597/06/15 - מדינת ישראל נגד מאהר מיסק

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 15597-06-15 מדינת ישראל נ' מיסק

בפני כבוד השופט הבכיר אמנון כהן

המאשימה	מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי) ע"י ב"כ עו"ד דיק כריסטיאן
נגד הנאשם	מאהר מיסק ע"י ב"כ עו"ד מג'ד באדר

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירה של הצתה לפי סעיף 448(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק).

2. כפי שתואר בכתב האישום המתוקן, ביום 26.8.12 בסביבות השעה 20:00, רכש הנאשם בנזין מתחנת הדלק בקלנדיה (בבקבוק מפלסטיק). בהמשך, הלך הנאשם כשברשותו הבקבוק למקום מגוריו של המתלונן, בכוונה לשרוף את רכבו של המתלונן, אשר חנה בסמוך לביתו של המתלונן. בהגיעו לקרבת הרכב, שפך הנאשם את הבנזין והצית אותו באמצעות מצית שהיה ברשותו.

3. הסדר הטיעון לא התייחס לעניין העונש והצדדים טענו לעונש באופן חופשי.

4. בטיעוניו לעונש, הדגיש ב"כ המאשימה את פוטנציאל הסכנה במעשה שביצע הנאשם ואת הנזק שהיה עלול להיגרם. בצד האמור, ציין, כי במקרה דנן אין פגיעה בגוף אלא אך ברכוש, והציג בעניין זה תמונה של הרכב שהוצת. ב"כ המאשימה הוסיף וטען, כי מתחם הענישה ההולם במקרה דנן נע בין שנתיים לארבע שנות מאסר.

בשים לב לנסיבות חייו של הנאשם, הודאתו במיוחס לו במסגרת הסדר טיעון, היותו ללא עבר פלילי והזמן שחלף מאז ביצוע העבירה, ביקש ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם עונש של שנת מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.

5. ב"כ הנאשם ביקש לקבוע מתחם שנע בין מספר חודשי עבודות שירות עד למספר חודשי מאסר בפועל, וטען, כי המקרה דנן הוא מסוג המקרים בהם אין לשלוח את הנאשם למאסר מאחורי סורג וברית, שכן שליחתו של הנאשם לכלא, עלולה להביא **"לתוצאה הפוכה"** (בע' 11 ש' 16). בעניין זה, הפנה לכך שהנאשם הינו בן 35, ללא עבר פלילי וזוהי לו מעידה חד פעמית. בנוסף, ביקש ליתן משקל לפרק הזמן של 4 שנים שחלף מאז ביצוע העבירה ולכך שכתב האישום הוגש בחלוף שנתיים וחצי לאחר ביצוע העבירה (כתב האישום הוגש ביום 8.6.15 כאשר העבירה בוצעה ביום 26.8.12). לדבריו, לאורך כל תקופה זו, היה הנאשם משוחרר ולא הסתבך. לבסוף, ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בנסיבות חייו הקשות של הנאשם, אשר הגיע לישראל בהיותו בן מספר חודשים ואומץ, וכשגילה זאת, עבר טלטלה רגשית.

בהינתן האמור, ביקש ב"כ הנאשם להסתפק בעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות.

בסוף טיעוני ההגנה, הביע הנאשם בפני בית המשפט חרטה על המעשה שביצע.

דין

6. במלאכת גזירת הדין, נצמד לפי המתווה המנחה שנקבע בתיקון 113 לחוק העונשין, בו העמיד המחוקק כעקרון על בגזירת העונש את עקרון ההלימה, המבטא את "עקרון הגמול": **"העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו"** (ר' בסעיף 40ב לחוק).

הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

7. בבסיס האיסור הפלילי על מעשה הצתה עומד ערך השמירה על החיים ושלמות הגוף וכן שמירה על קניינו של אדם. העונש בגין ביצוע עבירה זו עומד על 15 שנות מאסר, וכשהמטרה היא (בין היתר) לפגוע בבטחת דרי הסביבה או בבני אדם, העונש עומד על 20 שנות מאסר. בית המשפט העליון חזר ועמד על כך ש"**פוטנציאל הנזק בעבירת הצתה הוא מטבע הדברים רב מאוד - שכן בעת ההצתה אין לדעת לאן תתפשט האש, במי או במה תפגע ובאיזו עוצמה. המשלח אש אינו יכול לשלוט בהשתוללותה, הנזק אינו צפוי והסיכון הטמון לסביבה, לגוף ולרכוש - גדול**" (ע"פ 8125/15 פרוקופנקו נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 19.4.16, בפסקה 5) (להלן - ע"פ פרוקופנקו). בנוסף, מלבד הסכנה הגלומה לקורבן ולסביבתו, חומרתה של עבירת ההצתה נובעת גם **"מבחינת המסרים העברייניים העולים ממנה, שכרוכים בהטלת אימה של אלימות ופחד"** (ע"פ 5074/10 מרדאווי נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 19.9.12, בפסקה 31).

8. על רקע דברים אלה, נקבע, כי **"בעבירות של הצתה ניתן להצביע על קשת רחבה של עונשים, אולם ככלל, גישתו העקבית של בית משפט זה, היא כי יש להשית עונשי מאסר בפועל ... ניתן להבחין שגם במקרים שבהם מדובר היה בנזק לא גדול לרכוש, וללא סיכון ממשי של חיי אדם, הוטלו עונשי מאסר משמעותיים"** (ע"פ 7205/15 ויינבלט נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 14.7.16, בפסקה 13). וראו גם דבריה של השופט ע' ברון

בע"פ פרוקופנקו: "בשנים האחרונות ניתן לזהות מגמה של החמרה בהתייחסות לעבירת ההצתה, ובית משפט זה אף התבטא בדבר הצורך בענישה מרתיעה כאשר לביצוע העבירה קדם תכנון מוקדם, וכאשר גלום במעשה סיכון לחיי אדם ולרכוש".

9. במקרה דנן, מידת הפגיעה בערכים המוגנים אינה מבוטלת, בהינתן שעסקינן בהצתת רכב אשר חנה בסמוך לביתו של המתלונן, בשעות הערב. הצתה מסוג זה, הינה בעלת פוטנציאל לפגיעה הן ברכוש והן בנפש, ולא ניתן לדעת, כיצד תתפתח הדליקה.

מדיניות הענישה הנוהגת

10. במסגרת טיעוניהם לעונש, כל צד הציג בפניי פסיקה התומכת, לשיטתו, בעונש לו הוא טוען.

ב"כ המאשימה הפנה לע"פ 7887/12 **שאול נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 24.4.13), שם הותר בית המשפט העליון על כנו עונש של 30 חודשי מאסר שהטיל בית המשפט המחוזי על המערער, אשר על רקע סכסוך מתמשך עם המתלונן, הצטייד בדלק, ולאחר מכן, השליך שני בקבוקי פלסטיק בהם הדלק, למגרש בו אוסן ציוד השייך למתלונן ולשותפו. כתוצאה מכך, נשרף ציוד רב. במסגרת נימוקיו, מצא בית המשפט העליון, כי העונש שהוטל אינו עונש חמור, וזאת גם בשים לב למצבו הנפשי של המערער. יצוין, כי לאותו נאשם היה עבר פלילי לא מבוטל.

בע"פ 8659/13 **אלמליח נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 14.5.14) הורשע המערער, על פי הודאתו, בהצתת נגרייה בה עבד, בשל סכסוך כספי שהתגלע על רקע פיטוריו מעבודתו. לשם ביצוע ההצתה, הצטייד המערער במיכל ובו חומר דליק, אותו שפך במספר מוקדים. לאחר שהצית נייר ותחבו מתחת לדלת הכניסה, עזב את המקום, אך חזר כעבור זמן כדי לוודא שהאש אחזה בנגרייה, ולאחר מכן, נמלט מהמקום. עובר אורח שהבחין בשריפה כיבה את האש והנזק לנגרייה הוערך ב- 2,000-3,000 ₪. בית המשפט העליון הותר על כנו את העונש של 18 חודשי מאסר שהוטלו על המערער.

11. ב"כ הנאשם הפנה לע"פ 2122/03 **כהן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 28.8.03) שם הקל בית המשפט העליון בעונשו של מערער אשר הורשע על פי הודאתו בהצתת רכבו של אדם, אשר מסר נגדו במשטרה עדות מפלילה. הרכב הוצת בעת שחנה סמוך למקום מגוריו של המתלונן, ונגרם לו נזק כבד. בית המשפט המחוזי הטיל על המערער 10 חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון העמיד את עונשו על ששה חודשי עבודות שירות. במסגרת שיקוליו, מצא בית המשפט העליון ליתן משקל מיוחד ומכריע לנסיבותיו האישיות של המערער ולהמלצת שירות המבחן להימנע משליחת המערער לכלא, בשל אישיותו הגבולית והחשש שינוצל לרעה בכלא.

בע"פ 4390/03 **ספנוב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 18.8.03) דובר באוהד קבוצת כדורגל אשר הצית, יחד עם אחר, את חדרו של מנהל הקבוצה כאקט מחאה נגד הנהלת הקבוצה. כתוצאה, נגרם נזק בסך 30,000 ₪. בית המשפט המחוזי הטיל על המערער 18 חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון הפחית בעונשו והעמידו על ששה חודשי עבודות שירות, זאת במיוחד על רקע עמדתו של שירות המבחן, כי עונש של מאסר בפועל יהיה הרסני מבחינת המערער.

בע"פ 8501/09 **בוכרע נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 10.8.10) הטיל בית המשפט המחוזי 22 חודשי מאסר על מערער, ללא עבר פלילי, אשר הודה בהצתת חנות מכולת. כתוצאה מהאש נגרם נזק רב לרכוש וכן נגרמו כוויות לכלבתו של בעל המכולת, אשר שהתה במקום. בית המשפט העליון העמיד את עונשו על ששה חודשי עבודות שירות, זאת בעיקר בהתחשב בהליך השיקומי שעבר המערער מאז נגזר דינו.

בע"פ 4311/12 **סורי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 8.11.12) הצית המערער את רכבה של קרובת משפחתו, לאחר שהבין שהיא אינה מעוניינת בקשר עמו. כתוצאה, נשרף חלקו האחורי של תא הנוסעים ונגרמו נזקים גם לחלקו הקדמי. בית המשפט העליון הפחית בעונשו והעמידו על ששה חודשי עבודות שירות במקום תשעה חודשי מאסר בפועל שהטיל בית המשפט המחוזי. זאת, לנוכח גילו הצעיר של המערער בעת ביצוע העבירה (כבן 19), היותו ללא עבר פלילי ובעל אורח חיים נורמטיבי, השתתפותו לכל אורך תקופת מעצר הבית בקבוצות טיפוליות, והעובדה, שההצתה נעשתה באופן חובבני, ללא שימוש בחומרי בעירה.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט(א) לחוק)

12. במקרה דנן, קדם למעשהו של הנאשם **תכנון** (סעיף 40ט(א)(1) לחוק), אשר התבטא בכך שהוא הצטייד בבנזין לצורך ביצוע ההצתה ובחר לבצע את המעשה בשעות הערב. מבחינת **חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירות** (סעיף 40ט(א)(2) לחוק), ברור, כי הנאשם היה המבצע היחיד.

בהתייחסו ל**נזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה** (סעיף 40ט(א)(3) לחוק), טען ב"כ הנאשם, כי אין עסקינן במקרה של הצתה חמורה, כגון הצתה של בית מגורים בו אנשים עלולים להיפגע. ברם, בהינתן שהרכב שהוצת חנה סמוך לביתו של המתלונן בכפר עקב, הרי שהצתת הרכב הייתה עלולה להוביל לפגיעה נוספת ברכוש וחמור מכך - בחיי אדם. כפי שנקבע זה מכבר בע"פ 2599/07 **קריין נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 30.4.07), "**מטבעה של הצתה שראשיתה ידועה, אולם כיצד תתפשט ומה יהיה היקף הנזק הכרוך בה, הוא עניין שלמצית, בדרך כלל, אין שליטה עליו**". בצד האמור, נתתי דעתי לכך, שמעשה ההצתה לא כוון לפגוע בנפש אלא ברכוש, ולא ידוע, האם בקרבת מקום היו בני אדם אשר הועמדו בסכנה. כך גם לא ידוע האם חנו כלי רכב נוספים לצד הרכב שהוצת והאם מדובר באזור מגורים בנוי וצפוף (ברי, כי במצב דברים כאמור הסיכון הפוטנציאלי הוא גדול יותר). בפועל, **הנזק שנגרם ממעשי הנאשם** (סעיף 40ט(א)(4) לחוק), הוא נזק לרכוש בלבד, שאומדנו אינו ידוע. ב"כ הנאשם טען, כי מדובר בנזק בשווי "נמוך" אך מעיין בתמונות שהוצגו, נראה, כי נגרם לרכב נזק לא מבוטל.

אשר ל**סיבה לביצוע העבירה** (סעיף 40ט(א)(5) לחוק), זו לא צוינה בכתב האישום, והיא נותרה עלומה.

לבסוף, אציין באשר ל**יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשהו** (סעיף 40ט(א)(7) לחוק), כי ביום 17.12.15 נעתרתי לבקשת הסנגור והוריתי, שהנאשם ייבדק על ידי הפסיכיאטר המחוזי. בחוות הדעת מיום 21.3.16 הנאשם נמצא כשיר לעמוד לדין: מבין את ההאשמות נגדו, מבין את מהות התפקידים שמשתתפים בבית המשפט, יכול לעקוב אחר תהליכים משפטיים ומסוגל לשתף פעולה עם עורך דין. בנוסף, נמצא, כי הנאשם לא היה במצב פסיכוטי בזמן המעשה המיוחס לו וכי הוא מסוגל להבדיל בין טוב לרע ובין מותר לאסור.

מתחם הענישה ההולם

13. בשים לב לכל הפרמטרים שמניתי לעיל, אני מוצא לקבוע מתחם שנע בין 8 ל-24 חודשי מאסר בפועל.

14. יצוין, כי ב"כ הנאשם ביקש להסתפק בעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, אך בנסיבות המקרה לא מתקיימים שיקולים המצדיקים חריגה לקולא ממתחם העונש, כאמור בסעיף 40ד לחוק.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק)

15. הנאשם בן 35, נשוי ואב לשלוש בנות, בגילאי ארבע, שנתיים וחצי, ושנה. בהתייחסו **לפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו** (סעיפים 40יא(1) ו-40(2) לחוק) טען ב"כ הנאשם, כי שליחתו של הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריאח תחשוף אותו לסביבה עבריינית והיא עלולה "להביא לתוצאה הפוכה". ואולם, טיבו של כל עונש, שהוא פוגע בנאשם ולא התרשמתי, כי הפגיעה הצפויה הינה חריגה. בעניין זה, לא הוצגה בפני כל חוות דעת ממנה עולה, כי מאסר בפועל עלול לדרדר את מצבו של הנאשם באופן יוצא דופן וכי אין זו מסגרת עונשית מתאימה עבורו. ב"כ הנאשם הוסיף וטען בהקשר זה, כי מדובר במעידה חד פעמית של הנאשם, שאינה מאפיינת את 35 שנות חייו, אך לא למותר לציין כאן את דבריו של הנאשם עצמו בפני הפסיכיאטר המחוזי, כי הוא נעצר מספר פעמים עקב קטטות.

16. לצד האמור, נתתי דעתי לעובדה, שהנאשם **הביע צער וחרטה על מעשיו ושיתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק** (סעיפים 40יא(4) ו-40(6) לחוק), בכך שהודה במעשים המיוחסים לו בטרם נשמעו הראיות. כן עומדות לפניי **נסיבות חייו** הלא פשוטות של הנאשם (סעיף 40יא(8) לחוק) והיותו של הנאשם **ללא עבר פלילי** (סעיף 40יא(11) לחוק). מעבר לכך, **פרק הזמן של כשנתיים וחצי שחלף ממועד ביצוע העבירה ועד למועד הגשת כתב האישום** (סעיף 40יא(9) לחוק), כמו גם **פרק הזמן של למעלה מארבע שנים שחלף ממועד ביצוע העבירה** (סעיף 40יא(10) לחוק) - במהלכם ניהל הנאשם אורח חיים תקין ולא הסתבך - מהווים גם הם שיקולים לזכותו.

גזירת העונש

17. לאחר שנתתי את דעתי למכלול השיקולים, סבורני, כי יש לבכר את השיקול הציבורי על פני השיקול האינדיבידואלי של הנאשם, ולהטיל עליו עונש מאסר בפועל. פסיקתו העקבית של בית המשפט העליון היא, כי בשל פוטנציאל הסכנה הגלום בה, **"עבירת ההצתה מחייבת בדרך כלל השתת עונש מאסר בפועל"** (ע"פ 3116/13 קבלאן נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 15.10.13, בפסקה 9), וכך מתחייב גם במקרה דנן, בו לא עולה שיקול שיקומי מיוחד המצדיק חריגה מכלל זה.

לפיכך, אני מוצא להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל של 10 חודשים, בניכוי ימי מעצרו (מיום 2.9.12 עד ליום 6.9.12).

- ב. מאסר על תנאי למשך 12 חודש, ואולם, הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור תוך תקופה של שנתיים מיום שחרורו עבירת הצתה ויורשע עליה.
- ג. פיצוי למתלונן בסך 15,000 ₪. הסכום יופקד בקופת בית המשפט ויועבר למתלונן לפי פרטים שתמסור התביעה.

הנאשם יתייצב לריצוי עונש המאסר בימ"ר ניצן אזור התעשייה הצפונית, רמלה, ביום 25.12.16 בשעה 09:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנידון לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

הצדדים רשאים לערער על פסק הדין בפני בית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ו' חשוון תשע"ז, 07 נובמבר 2016, בפומבי.